

Regionstyrelsen

Återremitterad 1177 på telefon i egen regi

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Aktieöverlåtelseavtal mellan Landstingshuset i Stockholm AB, org.nr 556477-9378, och MH Sjukvårdsrådgivning Holding AB, org. nr. 559120-1057, avseende köp av samtliga aktier i Medhelp Sjukvårdsrådgivning AB, org. nr. 559120-1057, för en köpeskillning om 67 000 000¹ kronor enligt bilaga 1 godkänns.
2. Region Stockholms centrala redovisningsenhet koncernfinansiering finansierar köpeskillningens utgift.
3. Landstingshuset i Stockholm AB uppdras att verkställa köpet av aktierna i Medhelp Sjukvårdsrådgivning AB i enlighet med villkoren i aktieöverlåtelseavtalet.
4. Region Stockholm tillför Landstingshuset i Stockholm AB ett villkorat aktieägartillskott på 67 miljoner kronor.
5. Landstingshuset i Stockholm AB uppdras att ställa ut en oåterkallelig kapitaltäckningsgaranti för Medhelp Sjukvårdsrådgivning AB för 2024.
6. Bolagsordning för Medhelp Sjukvårdsrådgivning AB fastställs i enlighet med bilaga 2 samt med de smärre justeringar som registreringsmyndigheten kan komma att kräva.
7. Generella ägardirektiv och specifika ägardirektiv i enlighet med bilaga 3 fastställs för Medhelp Sjukvårdsrådgivning AB.
8. Bolagsordning för Rådgivningen i Uppsala AB fastställs i enlighet med bilaga 4 samt med de smärre justeringar som registreringsmyndigheten kan komma att kräva.

---

¹ Avser köpeskillning enligt bilaga 1 mellan Landstingshuset i Stockholm AB och MH Sjukvårdsrådgivning Holding AB avseende samtliga aktier i Medhelp sjukvårdsrådgivning AB

9. Generella ägardirektiv och specifika ägardirektiv i enlighet med bilaga 4 fastställs för Rådgivningen i Uppsala AB.
10. Bolagsstämoombud för Landstingshuset i Stockholm AB uppdras att på Medhelp Sjukvårdsrådgivning AB:s bolagsstämma rösta för antagande av bolagsordning, generella och specifika ägardirektiv enligt regionfullmäktiges beslut.
11. Bolagsstämoombud för Medhelp Sjukvårdsrådgivning AB uppdras att på Rådgivningen i Uppsala AB:s bolagsstämma rösta för antagande av bolagsordning, generella och specifika ägardirektiv enligt regionfullmäktiges beslut.
12. Primärvårdsnämnden uppdras att ingå erforderliga avtal med Medhelp Sjukvårdsrådgivning AB avseende rådgivningstjänsten 1177 Vårdguiden på telefon.
13. Landstingshuset i Stockholm AB uppdras, i samråd med nämnden för Stockholms läns sjukvårdsområde, Medhelp Sjukvårdsrådgivning AB, Rådgivningen i Uppsala AB, regionstyrelsen och Primärvårdsnämnden, utarbeta förslag till överlåtelseavtal avseende Medhelp Sjukvårdsrådgivning AB:s och Rådgivningen i Uppsala AB:s tillgångar och skulder till Stockholms läns sjukvårdsområde.
14. Ordförande och ledamöter för Medhelp Sjukvårdsrådgivning AB väljs i enlighet med bilaga 6 från och med tillträdesdagen i enlighet med aktieöverlåtelseavtalet paragraf 4.1.c, om inte parterna kommer överens om annat till slutet av ordinarie bolagsstämma 2025.
15. Ordförande och ledamöter för Rådgivningen i Uppsala AB väljs i enlighet med bilaga 6 från och med tillträdesdagen i enlighet med aktieöverlåtelseavtalet paragraf 4.1.c, om inte parterna kommer överens om annat till slutet av ordinarie bolagsstämma 2025.
16. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

I Budget 2023 för Region Stockholm (RS 2022-0123) fastslog regionfullmäktige att ett återtagande av rådgivningstjänsten 1177 Vårdguiden på telefon ska påbörjas och genomföras skyndsamt.

Primärvårdsnämnden gavs samtidigt i uppdrag att påbörja ett övertagande av tjänsten.

Primärvårdsnämnden har i samverkan med andra regioninterna verksamheter arbetat fram förslag för hur verksamheten kan övergå i egen regi. Ärendet behandlades i primärvårdsnämnden den 18 december 2023 som Inriktningsbeslut för 1177 på telefon i egen regi (PVN 2023-0014), där primärvårdsnämnden föreslår regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige att förvärva aktierna i Medhelp Sjukvårdsrådgivning AB (Medhelp). Vidare gav primärvårdsnämnden hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att ta fram förslag till överenskommelse med Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) med inriktningen i ärendet.

Kostnaderna för 1177 på telefon var för primärvårdsnämnden år 2022 cirka 175 miljoner kronor. Primärvårdsnämndens bedömning är att uppdraget går att driva inom denna ram.

Den 9 januari 2024 godkände SLSO primärvårdsnämndens förslag till överenskommelse om drift av sjukvårdsrådgivning i ärendet Överenskommelse om övertagande av 1177 på telefon i egen regi (SLSO 2023-3938).

Mot bakgrund av att primärvårdsnämnden bedömer att verksamheten går att driva inom ramen för beslutad budget, och att SLSO godkänt överenskommelsen om drift av 1177 sjukvårdsgivning och att förordat alternativ visar på en lägre utgift, föreslår regionledningskontoret att Medhelp förvärvas i sin helhet. Överlåtelsen föreslås träda i kraft från och med tillträdesdagen i enlighet med aktieöverlåtelseavtalet paragraf 4.1.c, om inte parterna kommer överens om annat.

Återremiss

Regionfullmäktige beslutade den 13 februari 2024 om en minoritetsåterremiss av ärendet 1177 på telefon i egen regi. I förslaget till återremissen anføres att frågor om ekonomi, kompetensförsörjning och rättslig legalitet behöver besvaras.

Med anledning av regionfullmäktiges beslut om minoritetsåterremiss

Den ekonomiska analysen i beslutsunderlaget utgår från det uppdrag som givits från regionfullmäktige i budget 2023, att svara på frågan hur ett återtagande av rådgivningstjänsten 1177 kan påbörjas och genomföras skyndsamt. Underlaget bygger på de bedömningar som

primärvårdsnämnden gjort rörande framtida behov och nuvarande kostnader för köp av tjänsten. SLSOs underlag utgår i från bedömda kostnader för att driva och ta över verksamheten i egen regi.

Medarbetarnas kompetens och erfarenhet är ett av de starkaste skälen för förvärvet av bolaget. Den grundläggande tanken är att nuvarande medarbetare som har sina arbetsställen spridda över landet ska komplettera, och inte konkurrera med Region Stockholms nuvarande medarbetare.

Vad avser frågorna om legalitet så bedömer regionledningskontoret att förvärvet av bolagen inte hamnar i konflikt med kommunalrättsliga förutsättningar rörande lokaliseringsprincipen. Mot bakgrund av att värderingen av Medhelp skett med affärsmässiga metoder och sakkunnigt stöd för att fastställa ett marknadsvärde undanröjs frågan om att det är risk att förvärvet är statligt stöd i EU-rättslig mening.

Bakgrund

Telefonnumret 1177 är det nationella numret för sjukvårdsrådgivning på telefon. Tjänsten drivs på nationell nivå av det samägda företaget Inera, men respektive region ansvarar för hur den drivs regionalt. Sedan början av 2000-talet ansvarar Medhelp Sjukvårdsrådgivning AB (Medhelp) för driften av 1177 Vårdguiden inom Stockholms län. Nuvarande vårdavtal med bolaget trädde i kraft 2019 och är förlängt till och med den 30 juni 2024.

Medhelp har ett helägt dotterbolag, Rådgivningen i Uppsala AB (Rådgivningen i Uppsala), som tillhandahåller bemanningstjänster och service som en integrerad del av Medhelps sjukvårdsrådgivning till Region Stockholm.

Rådgivningstjänsten innebär enligt vårdavtalet att en sjuksköterska gör en medicinsk bedömning av patientens behov av vård och hänvisar till lämplig vårdinstans och vårdnivå, alternativt ger egenvårdsråd.

Uppdraget att driva tjänsten består i Region Stockholm av:

- sjukvårdsrådgivning på telefon (sedan 2023 erbjuds också bild- och videosamtal)
- katastrofmedicinsk beredskap vid särskild händelse
- tidsbokning hos vissa vårdgivare
- förmedling av jourläkare och teckentolk med mera
- ett antal tilläggstjänster för Region Stockholms egna verksamheter.

Verksamheten bedrivs dygnet runt, årets alla dagar; under 2022 besvarades knappt 1,5 miljoner samtal och 70 000 samtal av administrativ karaktär.

Den har en stor påverkan på i princip hela hälso- och sjukvårdssystemet och kan betraktas som en samhällsviktig tjänst.

I Budget 2023 för Region Stockholm (RS 2022-0123) fastslog regionfullmäktige att ett återtagande av rådgivningstjänsten 1177 Vårdguiden på telefon ska påbörjas och genomföras skyndsamt. Primärvårdsnämnden gavs samtidigt i uppdrag att påbörja ett övertagande av tjänsten. Nämnden uppdrog i sin tur, den 25 januari 2023, till hälso- och sjukvårdsdirektören att undersöka förutsättningarna för ett övertagande, från nuvarande leverantör till egen regi inom Region Stockholm (PVN 2023-0014).

Primärvårdsnämnden har i samverkan med andra regioninterna verksamheter arbetat fram förslag för hur verksamheten kan övergå i egen regi. Ärendet behandlades i primärvårdsnämnden den 18 december 2023 som Inriktningsbeslut för 1177 på telefon i egen regi (PVN 2023-0014), där primärvårdsnämnden föreslår regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige att förvärva aktierna i Medhelp. Vidare uppdras hälso- och sjukvårdsdirektören att ta fram förslag till överenskommelse med Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) med den inriktning som primärvårdsnämndens ärende anger.

Kostnaderna för 1177 på telefon var år 2022 cirka 175 miljoner kronor. Primärvårdsnämndens initiala bedömning, efter samråd med SLSO, är att SLSO kan driva det nya uppdraget inom denna ram. SLSO har gjort en initial bedömning över uppdragets möjligheter, risker och ekonomi, där bedömningen är att det är möjligt för dem att ta emot vårduppdraget om de ekonomiska förutsättningarna i kommande vårdöverenskommelse ger full kostnadstäckning och villkor motsvarande nu gällande avtal. SLSO behandlade ärendet den 14 december 2023 som Inriktningsbeslut avseende övertagande av 1177 på telefon (SLSO 2023-3690).

Den 9 januari 2024 godkände SLSO primärvårdsnämndens förslag till överenskommelse om drift av sjukvårdsrådgivning i ärendet Överenskommelse om övertagande av 1177 på telefon i egen regi (SLSO 2023-3938)

Primärvårdsnämnden har gjort ett utredningsarbete, där Ambulanssjukvården i Stockholm AB (AISAB) och SLSO har deltagit, för att bedöma hur patienter, invånare och medarbetare kan förväntas påverkas av förändringen. Intressenterna ser möjliga synergivinster i framtiden om utförarna har samma journalsystem, beslutsstöd och andra it-system, vilket

ökar patientsäkerheten samt ger möjlighet till bättre och mer likvärdiga bedömningar. Att driva sjukvårdsrådgivningen i egen regi ger också möjlighet att erbjuda anställning för erfaren personal som vill arbeta på ett annat sätt än direkt inom den operativa vårdprocessen. Dessutom ökar kontrollen över en verksamhet som är samhällsviktig.

Återremiss

Regionfullmäktige beslutade den 13 februari 2024 om en minoritetsåterremiss av ärendet 1177 på telefon i egen regi. I förslaget till återremiss uttrycker Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna att brister föreligger och att frågor om ekonomi, kompetensförsörjning och rättslig legalitet behöver besvaras.

Kritik framförs att det saknas en analys av den långsiktiga ekonomiska kalkylen för verksamheten, att jämföra mot nollalternativet fortsatt upphandlad tjänst där entreprenören gör investeringar, ansvarar för personalförsörjning och lokaler med mera.

Vidare anförs i förslaget till minoritetsåterremiss att det saknas en analys av Medhelps viktigaste resurs, de anställda, och hur Region Stockholms strategi är framåt.

Slutligen framförs frågor om förslaget är förenligt med kommunallagen och EU-rätten. Är det tillåtet för Region Stockholm att köpa privata företag som även bedriver verksamhet utanför Stockholm utifrån den kommunala kompetensen? Finns hinder för förvärvet utifrån EU-rätten som bland annat förbjuder statsstöd med offentliga medel som ger ett företag en fördel förhållande till övriga konkurrenter.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Överväganden

Genom att driva sjukvårdsrådgivning i egen regi skapas möjligheten för verksamheten att mer effektivt stödja en sammanhållen och sömlös vårdkedja. Över tid skapas möjligheter att integrera telefonrådgivningen med övrig service, till exempel i Alltid öppet, vilket skulle ge förbättrad service till invånarna med förenklingar till att boka tider för besök med mera. Att driva verksamheten i egen regi stärker också rådigheten över såväl organisation som patientflöden och information, vilket är särskilt viktigt givet ett sämre omvärldsläge. Regionledningskontoret delar primärvårdsnämndens bedömning att det genom att driva sjukvårdsrådgivning i egen regi finns möjligheter till att stärka redundans i it-system och processer.

Två alternativ för hur 1177 på telefon skulle kunna upprättas i egen regi har utvärderats:

- Alternativ 1 är att bygga upp verksamheten från grunden och att primärvårdsnämnden parallellt fortsätter att köpa tjänsten från Medhelp, till dess att system, bemanning och funktioner är på plats.
- Alternativ 2 är att bedriva verksamheten i egen regi genom att förvärva Medhelp med resurser, system och medarbetare, för att därefter genomföra en verksamhetsövergång till en nämnd inom Region Stockholm.

Fördelarna med alternativ 1 är att verksamheten kan byggas upp från början utan gamla system och beroenden i en miljö som är helt ny. Personal kan anställas och utbildas i enlighet med Region Stockholms gällande policyer, anställningsavtal och kollektivavtal. Fördelarna med alternativ 2 är att erfaren personal som kan verksamheten och processerna följer med in i den nya organisationen vilket innebär att överföringen blir mer omärkbar för patienten. It-system som fungerar och som levererar ändamålsenlig information i dag följer med. Befintlig personal är redan inträdd och kan handha system och utrustning. Primärvårdsnämnden behöver inte köpa sjukvårdsrådgivningen från en extern leverantör parallellt med att verksamheten integreras i Region Stockholms egen regi.

Nackdelarna med alternativ 1 är att det kommer att ta lång tid att anställa personal och bygga upp eller upphandla system, samtidigt som primärvårdsnämnden kommer att behöva köpa tjänsten löpande under uppbyggnadstiden från nuvarande leverantör. För alternativ 2 är nackdelarna att kollektivavtal måste harmonieras och att it-system måste värderas och justeras och på sikt bytas för att successivt integreras i Region Stockholms it-miljö. Dessutom tillkommer att bolaget Medhelp måste förvärfvas och hanteras fram till dess att en fullständig verksamhetsövergång har genomförts.

Att överföra sjukvårdsrådgivningen i egen regi är förknippat med risker. Det gäller oavsett om det sker genom uppbyggande av egen verksamhet eller genom förvärv av det bolag som i dag levererar tjänsten med en successiv verksamhetsövergång.

För alternativ 1 är de största riskerna att det kanske inte finns tillgänglig personal i den omfattning som behövs för att starta från början. Det handlar om kvalificerad personal som inte så lätt kan attraheras från andra områden eller verksamheter, och som behöver rekryteras och skolas in

samtidigt som köp av tjänsten från Medhelp pågår. Bedömningen är också att det kommer att vara utmanande att bygga upp it- och telefonisystem från grunden; erfarenheter visar att det ofta tar längre tid än beräknat. Även upphandlingar av it-system kan dra ut på tiden.

I alternativ 2 finns risk för att personalen slutar och går till andra verksamheter. Medhelps nuvarande affärsmodell, att rekrytera kvalificerade medarbetare från andra delar av landet, kan bli svår att upprätthålla. Därtill finns risk för att it- och telefonisystemen är för specifikt utformade och inte låter sig integreras i Region Stockholms it-miljö ens över tid. Det innebär på sikt tillkommande utgifter för reinvestering i system som Region Stockholm betalar för i förvärvet av bolaget.

Skillnaden i genomförande mellan alternativen består i att verksamheten i alternativ 1 behöver rekrytera och utbilda egen personal parallellt med att primärvårdsnämnden köper nuvarande tjänst från Medhelp till dess att den egna verksamheten kan gå i drift.

I arbetet med att möjliggöra alternativ 2 har förhandlingar med ägarna av Medhelp lett fram till ett förslag på aktieöverlåtelseavtal med en *köpeskillning* för bolagets rörelse om 67 miljoner kronor. I samma process värderas bolagets normerade rörelsekapital som är en del av köpeskillingen. Bolagets övriga tillgångar och skulder värderas också i form av en nettoskuld. Vid tillträde till bolaget görs en avstämning av verkligt utfall av rörelsekapital och nettoskuld som justerar köpeskillingen för att fastställa *slutlig köpeskillning*. I samband med avsiktsförklaringen som tecknades den 14 juli 2023 inför utvärderingsprocessen (due diligence) beräknades justeringsposterna på bas av bolagets balansräkning per den 31 juli 2023 uppgå till en negativ post på 23 miljoner kronor. Om justeringsposten vid tidpunkten för tillträde till bolaget skulle kvarstå oförändrad skulle det innebära en slutlig köpeskillning om 44 miljoner kronor.

I avtalet finns också en *preliminär köpeskillning* på 40 miljoner kronor specificerad som utbetalas vid tillträdesdatum. Efter att bokslutsbalansräkningen är fastställd och därmed den slutliga köpeskillingen räknas den preliminära köpeskillingen av mot den slutliga köpeskillingen.

Efter ett förvärv av bolaget kommer Region Stockholm utifrån kommunala redovisningsregler att behöva skriva ner värdet på vissa finansiella

anläggningstillgångar i bolaget med tio miljoner kronor. Det innebär ett behov av kapitalisering av bolaget på motsvarande belopp efter förvärvet.

Utifrån de initiala kalkyler som gjorts av SLSO och PVN har en analys av totala utgifter över tio år gjorts. Orsaken till skillnaden mellan alternativen, när alla utgifter räknas med, är att tjänsten i alternativ 1 fortsatt köps av Medhelp under uppbyggnadstiden samtidigt som uppbyggnad sker inom SLSO. Kalkylen tar hänsyn till utbetalningarna inklusive förvärvet med en slutlig köpeskillning på 44² miljoner kronor och ett förmodat kapitaliseringsbehov på tio miljoner kronor. Enligt kalkylen blir utgiften 44³ miljoner kronor lägre för alternativ två än för alternativ 1. Skillnaden i utgift, i kombination med att alternativ 2 innebär att verksamheten övergår i Region Stockholms regi tidigare, indikerar att alternativ 2, att förvärva Medhelp, är fördelaktigare.

De samlade utgifterna för enbart merkostnader vid övertagande i alternativ 1 uppgår till 170 miljoner kronor och för alternativ 2 till 92 miljoner kronor, inklusive slutlig köpeskillning. Över tid bedöms de löpande driftskostnaderna rymmas inom samma ram som idag och efter överföring till förvaltningsform finns potential att sänka kostnaderna ytterligare genom synergieffekter med övrig verksamhet.

Förslag

Mot bakgrund av att primärvårdsnämnden bedömer att verksamheten går att driva inom ramen för beslutad budget, att SLSO har godkänt överenskommelsen om drift av 1177 sjukvårdsgivning och att alternativ 2 visar på en lägre utgift än alternativ 1, föreslår regionledningskontoret att Region Stockholm förvärvar Medhelp i sin helhet i enlighet med förslag till överlåtelseavtal i bilaga 1. Överlåtelsen föreslås träda i kraft från och med tillträdesdagen i enlighet med aktieöverlåtelseavtalet paragraf 4.1.c, om inte parterna kommer överens om annat. Det helägda dotterbolaget Rådgivningen i Uppsala, som tillhandahåller bemanningstjänster och service som en integrerad del av Medhelps sjukvårdsrådgivning, medföljer i sin helhet vid förvärvet av Medhelp.

Vid ett förvärv av Medhelp föreslår regionledningskontoret att bolaget fortsatt bedriver uppdraget om sjukvårdsrådgivning enligt gällande avtal med primärvårdsnämnden till dess att beslut fattas om att överföra

---

² Detta är slutlig köpeskillning, skilj från not 3 som är skillnad i utgift i en tioårig utgiftsberäkning

³ Detta är skillnad i utgift i en tioårig utgiftsberäkning, skilj från not 2 som är slutlig köpeskillning

verksamheten till SLSO. Om behov finns uppdras primärvårdsnämnden ingå andra erforderliga avtal med Medhelp.

Aktierna i Medhelp förvärvas av Landstingshuset i Stockholm AB (LISAB) med målsättningen att det blir ett helägt dotterbolag till LISAB inklusive Sjukvårdsrådgivningen i Uppsala. Regionfullmäktige utser styrelserna och styrelserna ansvarar för bolagen. Mot bakgrund av att målet är att inleda arbete med verksamhetsövergång från Medhelp med Sjukvårdsrådgivningen i Uppsala till SLSO föreslås personunion mellan SLSO:s nämnd och Medhelps styrelse samt Sjukvårdsrådgivningen i Uppsalas styrelse. Personunion eftersträvas på samma sätt för nyckelpositioner inom respektive förvaltningsorganisation inom SLSO, Medhelp och Sjukvårdsrådgivningen i Uppsala. Inledningsvis är personal, system och verksamhet kvar i bolagen. Ordförande och ledamöter för Medhelp Sjukvårdsrådgivning AB och Sjukvårdsrådgivningen i Uppsala väljs i enlighet med bilaga 6 på bolagsstämma efter överlåtelse till slutet av ordinarie bolagsstämmor 2025.

Verksamhetsövergången från bolaget till SLSO:s förvaltningsorganisation ska ske så snart som möjligt, och exakt tidpunkt kommer att beslutas senare. Övergången innebär att bolagets personal, tillgångar och förpliktelser i sin helhet flyttas till SLSO och att bolaget därefter avvecklas. LISAB uppdras därför att i samråd med SLSO, Medhelp, Rådgivningen i Uppsala, regionstyrelsen och Primärvårdsnämnden utarbeta förslag till överlåtelseavtal för verksamhetsövergång avseende Medhelps och Rådgivningen i Uppsalas tillgångar och skulder (inkräm) till SLSO. Före verksamhetsövergångens genomförande ska regionfullmäktige fatta beslut om upphörande av verksamhet i Medhelp och Rådgivningen i Uppsala.

LISAB uppdras att verkställa köpet av aktierna i Medhelp i enlighet med villkoren i aktieöverlåtelseavtalet, inklusive att underteckna aktieöverlåtelseavtalet. Nya bolagsordningar för Medhelp och Rådgivningen i Uppsala fastställs i enlighet med bilaga 2 och 4. Efter anmälan till registreringsmyndigheten kan smärre förändringar behöva göras utifrån deras krav. Även generella och specifika ägardirektiv måste fastställas för Medhelp och Rådgivningen i Uppsala enligt bilaga 3 och 4. De generella ägardirektiven för alla bolag inom Region Stockholm är fastställda i budgetärendet för 2023.

För att finansiera köpet av aktierna i bolaget och kunna kapitalisera Medhelp med tio miljoner kronor behöver LISAB tillföras 67 miljoner kronor i aktieägartillskott. Aktieägartillskottet föreslås vara villkorat med

att återbetalning ska kunna göras om inte hela beloppet erfordras ur disponibla vinstmedel enligt fastställd balansräkning, under förutsättning att en sådan återbetalning inte står i strid med lag eller god affärsed. Aktieägartillskottet finansieras av koncernfinansiering. Moderbolaget LISAB uppdras att utse ombud för bolagsstämma i Medhelp och ombuden uppdras att på Medhelps bolagsstämma rösta för antagande av bolagsordning, generella ägardirektiv enligt regionfullmäktiges beslut. På samma sätt uppdras bolagsstämoombud för Medhelp att på Rådgivningen i Uppsalas bolagsstämma rösta för antagande av bolagsordning och generella ägardirektiv enligt regionfullmäktiges beslut.

För att säkerställa Medhelps finansiella ställning och kunna göra erforderliga nedskrivningar på tillgångar, som enligt kommunala redovisningsregler innebär ett förmodat nedskrivningsbehov av cirka tio miljoner kronor, behöver en kapitaltäckningsgaranti ställas ut. Därför uppdras LISAB att ställa ut en oåterkallelig kapitaltäckningsgaranti till Medhelp.

SLSO ansvarar för uppföljning och rapportering av nedanstående effektmål och efterkalkyl till regionfullmäktige ett år efter genomförd verksamhetsövergång till förvaltningsform inom SLSO.

- Säkerställa fortsatt leverans av sjukvårdsrådgivning enligt avtalad omfattning.
- Uppnå avtalad tillgänglighet till sjukvårdsrådgivning.
- Överföra verksamheten från Medhelp till SLSO.

Med anledning av regionfullmäktiges beslut om minoritetsåterremiss

Ekonomi

Kritik framförs att det saknas en analys av den långsiktiga ekonomiska kalkylen för verksamheten, att jämföra mot nollalternativet fortsatt upphandlad tjänst där entreprenören gör investeringar, ansvarar för personalförsörjning och lokaler med mera.

Den ekonomiska analysen i beslutsunderlaget utgår från det uppdrag som givits från regionfullmäktige i budget 2023, att svara på frågan hur ett återtagande av rådgivningstjänsten 1177 kan påbörjas och genomföras skyndsamt. Underlaget bygger på de bedömningar som primärvårdsnämnden gjort rörande framtida behov och nuvarande kostnader för köp av tjänsten. SLSO:s underlag utgår i från bedömda kostnader för att driva och ta över verksamheten i egen regi. Analyserna har gjorts i samverkan mellan de olika nämnderna för att undvika missförstånd

och de bygger på en tioårig period. Kostnadsanalyserna utgår i allt väsentligt från de resursbehov SLSO ser utifrån den information Region Stockholm har om Medhelps nuvarande kostnadsstruktur med personalkostnader, lokaler, system och andra anläggningstillgångar.

Det finns alltid risker i verksamheter och de kan vara svåra att värdera, särskilt över lång tid, samtidigt ges vid ett förvärv möjligheten att Region Stockholm själv har rådighet att hantera dem och planera verksamheten utifrån dem.

Kompetensförsörjning

I minoritetsremissen reses frågan om kompetensförsörjning av personal och hur strategin framåt ska utformas. Kompetensförsörjningen ska fortsätta på samma sätt som den gör i dag inom Medhelp och medarbetarnas kompetens och erfarenhet är ett av de starkaste skälen för förvärvet av bolaget. Den grundläggande tanken är att nuvarande medarbetare som har sina arbetsställen spridda över landet ska komplettera, och inte konkurrera med Region Stockholms nuvarande medarbetare. Region Stockholm välkomnar mångfalden av medarbetare och yrkeskunskapen som de förvärvat genom arbete i andra professionella sjukvårdsorganisationer. I den genomförda riskanalysen bedömdes att riskerna inom området personalförsörjning var relativt sett lägre vid förvärv än vid uppstart av verksamheten från början. Valet att förvärva bolaget innebär att all personal följer med och gällande avtal tas över.

Legalitet

I återremissyrkandet ifrågasätts ifall det är förenligt med den kommunala kompetensen att regionen köper privata företag som även bedriver verksamhet utanför Stockholms län, respektive om regionens förslag står i strid med EU-rätten och dess statsstödsbestämmelser.

Regionledningskontoret konstaterar att en kommunalrättslig utgångspunkt för regionens verksamhet, oavsett om den bedrivs i egen bolags- eller förvaltningsregi, är att den ska vara kompetensenlig och ha anknytning till regionens eget geografiska område eller dess medlemmar. Det sistnämnda (lokaliseringsprincipen) utgör en del av den grundläggande bestämmelsen i 2 kap. 1 § kommunallagen (2017:725) som reglerar den allmänna kommunala kompetensen. Lokaliseringsprincipen är inte absolut. Av rättspraxis och förarbetsuttalanden framgår att principens tillämpning försetts med viktiga modifieringar, och måste bedömas från fall till fall utifrån kommun-/regionmedlemmarnas intresse (prop. 2016/17:171 s. 299 ff). Principen anses inte utesluta att uppgifter bedrivs utanför det egna geografiska området, så länge de kan sägas ligga i de egna kommun-/regionsinvånarnas intresse. I förevarande fall bedömer

regionledningskontoret att förvärvet av bolagen inte hamnar i konflikt med kommunalrättsliga förutsättningar. För övrigt framgår av bolagsordningarna att syftet med respektive bolag är att fullgöra Region Stockholms ansvar enligt hälso- och sjukvårdslagen vilket även detta talar för att lokaliseringsprincipen är uppfylld.

I begäran om återremiss ifrågasätts även om förslaget i ärendet står i strid med EU-rätten och statsstödsbestämmelser. Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) innehåller bland annat regler som ska säkerställa en väl fungerande konkurrens inom den inre marknaden. Bland dessa finns bestämmelser om statligt stöd i art. 107 - 108. De reglerar bland annat vilka stöd som ska eller får godkännas av kommissionen. Lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler innehåller bland annat regler om rapportering och registrering av stödåtgärder, återkrav av olagligt statsstöd och ränta.

I utvärderingsprocessen och förhandlingen med säljarna har affärsmässiga metoder och sakkunnigt stöd använts för att fastställa ett relevant pris baserat på flera parametrar bland annat intjänandeförmåga, substansvärde och tidigare marknadsindikationer vilket syftat till att nå en marknadsvärdering av bolagen. Bedömningen är att köpeskillingen är marknadsmässig och att den därmed inte riskerar att betraktas som statligt stöd i EU-rättslig mening.

Ekonomiska konsekvenser

Ett beslut om att förvärva Medhelp innebär följande ekonomiska konsekvenser:

- a) Mot bakgrund av regionfullmäktiges beslut, i samband med beslut om Budget 2023, att överföra 1177 i egen regi har erforderliga medel avsatts i centrala reserver för genomförande. Resultatet för 2023 prognostiseras bli högre än budget med 1,4 miljarder kronor och balanseras i ny räkning. För 2024 då utgiften verkställs finns motsvarande medel reserverade.
- b) Köpeskillingen för bolagets rörelse är 67 miljoner kronor. I samband med avsiktsförklaringen inför utvärderingsprocessen beräknades justeringsposterna kopplade till bolagets balansräkning per den 31 juli 2023 uppgå till en negativ post på 23 miljoner kronor. Om den justeringen läggs till köpeskillingen blir den slutliga köpeskillingen 44 miljoner kronor.
- c) Efter ett förvärv av bolaget kommer Region Stockholm utifrån kommunala redovisningsregler att behöva skriva ner värdet på vissa finansiella anläggningstillgångar i bolaget med tio miljoner kronor.

- d) Utgiften för den slutliga köpeskillingen och utgiften för att kapitalisera Medhelp finansieras av Region Stockholms centrala redovisningsenhet koncernfinansiering.
- e) För att LISAB ska kunna genomföra förvärvet behöver ett villkorat aktieägartillskott på 67 miljoner kronor tillföras LISAB. Aktieägartillskottet finansieras av koncernfinansiering och kan återbetalas om inte hela beloppet behöver utnyttjas.
- f) En kapitaltäckningsgaranti ställs ut av LISAB och finansieras av koncernfinansiering.
- g) Överenskommelse om drift av 1177 sjukvårdsrådgivning finansieras av primärvårdsnämnden inom beslutad budget.
- h) Kostnader för verksamhetsövergång och avveckling av bolaget finansieras av primärvårdsnämnden inom beslutad budget.

Emma Lennartsson
Regiondirektör

Katarina Holmgren
Ekonomidirektör

Beslutsunderlag

1. Aktieöverlåtelseavtal mellan Landstingshuset i Stockholm AB och MH Sjukvårdsrådgivning Holding AB avseende samtliga aktier i Medhelp sjukvårdsrådgivning AB
2. Bolagsordning Medhelp Sjukvårdsrådgivning AB
3. Generella ägardirektiv Medhelp Sjukvårdsrådgivning AB
4. Bolagsordning för Rådgivningen i Uppsala AB
5. Generella ägardirektiv Rådgivningen i Uppsala AB
6. Förslag till nominering av ordförande och ledamöter i styrelserna för Medhelp Sjukvårdsrådgivning AB och Rådgivningen i Uppsala AB

Beslutsexpediering

1. Primärvårdsnämnden
2. Stockholms läns sjukvårdsområde

Godkänd av Emma Lennartsson, 2024-02-22